

Arvsynd. Vad är det?

MÄNNISKA, KÄNN DIG SJÄLV! Den gamla grekiska uppmaningen är svår att följa. Människan är en gåta för sig själv. Hennes inre är något outrannsakligt. Genom ett kristet liv får vi allt mera lära känna Gud – men också oss själva. Insikt om synden i det egna hjärtat är nödvändig för vår självkänedom. Så frågan är: vad är arvsynd?

Skapad till Guds avbild – men fallen

För att förstå arten av en skada behöver man känna till det oskadade tillståndet. Hurdan var människan före syndafallet? Att hon skapades till ”Guds bild och likhet” utläggs av Melanchthon så, att hon ägde gudskänedom, rättfärdighet och sanning (jfr Ef. 4:24, Kol. 3:10).¹ Om man definierar ”Guds avbild” så, får man också säga att människans likhet med Gud gick förlorad i och med syndafallet.²

Vad var det som hände där i Edens lustgård? Den på ytan enkla berättelsen om ormens frestelse och Adams och Evas ätande av frukten rymmer oändliga djup. Berättelsen skildrar hur de i direktkontakt med den sataniska makten bröt sig ur gemenskapen med Gud, sin Skapare och Herre. Vi ser det på deras *otro* – ”Skulle då Gud ha sagt?”, *högmod* – ”Ni skall bli såsom Gud”, *onda begärelse* – de greps av begär till det som Gud förbjudit, samt på deras *olydnad* – de överträdde den regel Gud satt för att livet skulle bevaras.

Någonting katastrofalt hände alltså i och med Adams fall: människan blev – med Luthers uttryck – ”inkrökt i sig själv” (*incurvatus in se*) och kan kallas ”vredens barn” (Ef. 2:3). Samtidigt som Jesus talar om människans förmåga att utföra goda handlingar, kallar han henne ”ond” (Luk. 11:13).

Syndens djup

I SKB framhålls att människan i sig själv saknar förmåga att bedöma arvsyndens allvar och djup. Saken måste bedömas utifrån Skriftens vittnesbörd, inte utifrån vad förnuftet kan tycka är rimligt.³ Redan när det gäller kroppens sjukdomar saknar människan i många fall förmågan att ställa en riktig självdiagnos. Detta gäller även själens skada och sjukdom.⁴ Bakom, och så att säga under, de onda tankarna och orden ligger arvsynden, eller som den även kallas, ”huvudsynden” eller ”ursprungsynden”.⁵ Den sägs vara ”ett djupt, ont, förskräckligt, grundlöst, utforskligt och utsägligt fördärv”, där särskilt människans vilja och hjärta har skadats.⁶

Adams fall påverkade hela människosläktet (Rom. 5). Synd och död hör samman, och dödens realitet är ett vittnesbörd om hur allvarlig och hemsk synden är.

Frälsning från synd

Frälsningen är lösningen på syndens problem. Läran om synden och läran om frälsningen hör därför samman. Är man inte överens om vad synd är, kommer man inte heller att vara överens om vad frälsningen innebär – därför är denna fråga så viktig i SKB. När det gäller att personligen ta emot frälsningen är man övertygad om att ”vi inte rätt kan lära känna Kristi välgärningar utan att förstå vårt eget fördärv”.⁷

Det är onekligen en mycket allvarlig diagnos av människans tillstånd vi nu läst. Men vittnar inte även botemedlet, Kristi blodiga död på korset, om skadans djup? Att mildra och tona ned arvsyndens realitet är ingen biblisk väg. Däremot skulle insikten om arvsynden leda till att vi hatar synden och allt ivrigare tar vår tillflykt till Kristus. Ju djupare insikt om den egna synden, desto större angelägenhet att söka Guds godhet i församlingens gemenskap, i Guds Ord och sakramenten.

TORBJÖRN JOHANSSON

Lektor, Församlingsfakulteten, Göteborg

1. SKB (Svenska kyrkans bekännelseskrifter), s. 98 2. Man kan definiera begreppet på annat sätt och då säga att människan fortfarande är Guds avbild. 3. SKB, s. 322 4. I SKB kallas arvsynden även för en ”sjukdom” (s. 57). 5. I SKB, s. 322 6. SKB, s. 549 7. SKB, s. 102f.

Guds kärlek i oss

*Upphäver vi då lagen genom tron?
Inte alls! Vi befäster lagen
(Rom. 3:31).*

Detta är evangeliets innehåll, den rikedom som gör oss saliga och ger oss kraft att fylla lagens krav. Om du nu lär känna och börjar tro på denna kärlek, så börjar också kärleken växa fram i ditt liv, en kärlek till både Gud och människor.

Genom evangeliet tröstar den helige Ande ditt hjärta, så att det börjar älska honom och för hans skull gärna aktar sig för synd och olydnad. Det blir villigt att tjäna och hjälpa alla människor. Och eftersom hjärtat känner sin svaghet går det till strids mot djävulen, världen och din onda natur. Det ropar till Gud i sin nöd och håller sig stadigt till tron på Kristus. Ditt hjärta vet, att det i sin egen kraft inte kan uppfylla lagen, men det tröstar sig med att Kristus uppfyllt den och att han ger sin fullhet och kraft till dem som tillhör honom. Ditt hjärta vet att Jesus Kristus alltid förblir vår rättfärdighet, helgelse och förlösning.

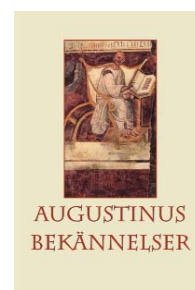
Ur *Andlig skattkammare*,

Dagliga betraktelser av Martin Luther (bearb.)

Confessiones

Augustinus bekännelser

I denna självbiografi, som har formen av ett samtal med Gud, berättar Augustinus om sitt sökande efter sanningen. Han bekänner sin inre kluvenhet, sina synder och felsteg. När han ser tillbaka konstaterar han förundrad att Gud

inte släppt honom, utan lett honom genom många hinder mot målet – gemenskapen med sig. Så formar sig hans ärliga bekännelse också till en lovsång över den gudomliga nåden. Bokens latinska titel *Confessiones* är välfunnen; *confessio* betyder både bekännelse och lovprisning. Artos & Norma Bokförlag AB. Inb. Pris: 188 kr

A har också skrivit *Om Guds stad*, som är ett försvar mot anklagelsen att det var kristendomens inflytande som ledde till det romerska imperiets undergång (år 410). Alla jordiska riken går under och endast Guds rike består, skriver han i detta verk som skildrar hans historiesyn.